

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy óra . . 100 K Negyedévre . 280 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 5 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Debrecen becsülete

Országszerte élénk visszhangot keltett a legelső magyar embernek, az ország fejének szárnyaló szavaija, mellyel a nemzet tehető fiatalhoz fordul azzal a felszólítással, hogy akiknek főlöslégük van, vegyék le a megélhetés gondját azok válláról, akik dolgozni akartak és akarnak, de munkaalkalom híjján nem juthattak megfelelő keresethez és ezért családjukat együtt aggódva néznek a közelgő tél fele.

Visszhangot keltett a szót nem csak a résztvevő szívekben, hanem a józan értelemben is, mely beldőlt, hogy a lelkek békéjét csak az állíthatja vissza, a felbujtott szenvedélyeket csak az csillapíthatja le, a kedvezőbb helyzetben élő társadalmi rétegekkel szemben kirobbanó irigységet, gyűlölködést csak az szelídít heit, ha minden dolgozó megtalálja az emberi élet folytatásához szükséges eszközöket.

A Kormányzó szavára gyönyörű példát mutattak magdosok és közületek, akik siettek jelentős áldozatukat letenni a közjó oltárára.

Örömmel és büszkeséggel számoltunk be derék hajdutestvéreink nemes áldozatkészségéről, mellyel megnyitották szívüket a testvéri szeretetnek, a megértő jószágnak és az elesettek és segítségre szorulóknak iránti részvételnek.

Debrecen városa a napokban tartotta rendkívüli közgyűlését, de tárgysorozatán hiába kerestünk a hajdumegyei gyönyörű határozathoz hasonló indítványt, vagy tanácsi javaslatot. Hinnünk kell azonban, hogy Debrecen város és vagyonos polgársága tudni fogja, mi a kötelessége a hazával szemben s bizonyára teljesíteni fogja, amit megkíván tőle évszázadokon át makulátlanul megőrzött becsülete.

A szociáldemokraták és a bécsi konferencia

Kinos feltűnést keltett a magyarországi szociáldemokrata párt parlamenti frakciójának magatartása, mely szerint a bécsi interparlamentaris konferenciáról tüntetőleg távol maradt s a konferencia tagjainak budapesti fogadtatásán sem vett részt.

Hétfőn az egységes párt értekezletet tart, amelyen szóvá teszik a szociáldemokraták magatartását is. Bethlen István gróf a pártértekezleten olyan nyilatkozatokat fog tenni, amelyek mindenesetre meg fogják nyugtatni a kormánypartot. A szociáldemokraták ügyét szóvá teszik a nemzetgyűlésen is. Friedrich István nagyobb beszédre készül, amelyben a szociáldemokraták magatartását fogja bíráltni.

Az osztrák kamatláb

Bécsből jelentik: Az osztrák jegybank a kamatlábat 9 százalékra emelte fel.

A földbirtokreform gyorsabb végrehajtása

Budapest, szept. 2. A miniszterelnökségen ma délelőtt 10 órakor tartották meg azt az értekezletet, amelyet abból a célból hívtak egybe, hogy a földbirtokreform gyorsabb végrehajtására szükséges intézkedések ügyében megállapodásokat létesítsenek.

Az anketon Bethlen István miniszterelnök elnökölt. Résztvettek a kormány tagjai közül Szabó István földművelésügyi, Kálmay Tibor pénzügy és Daruváry Géza igazságügy-miniszterek, Schandl Károly földművelésügyi állami titkár, Tóth János az országos földbirtok rendező bíróság elnöke s több szakértő. A tanácskozás délután 3 óráig tartott s bizalmas jellegű volt.

Az értekezleten megtárgyalták azokat a módosztatásokat, amelynek alapján a földbirtokreform gyorsabb végrehajtása keresztülvihető lenne. Konkrét javaslatokat nem terjesztettek elő, mert megállapodást jött létre arra nézve, hogy Tóth János, a földbirtokrendező bíróság elnöke néhány nap múlva részletesen kidolgozott javaslatokat terjeszt a kormány elé, amikor is újabb értekezletet fognak tartani s ezen veszik azt tárgyalás alá. Az anket eredménye alapján azután a földművelésügyi és pénzügyi kormány egyetértőleg kidolgozza a végrehajtási utasításnak azt a részét, amely a gyorsabb végrehajtás céljából szükségessé vált.

A világ urai Budapesten

Az interparlamentaris unió látogatása — Felállva ünnepeiték Horthy Miklós kormányzót

Budapest, szeptember 2. Az interparlamentaris unio tagjainak tiszteletére a Városligeti tó teraszán társasbéd volt, amelyen Szcitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke üdvözölte a vendégeket.

Az elnök beszéde után Lord Newton szólalt fel:

— Kijelenthetem a magam részéről, hogy Anglia sohasem viseltetett ellenséges érzülettel Magyarország iránt. Még a háboru folyamán az angol foglyok sorsának szemmel tartásával voltam megbizva és le kell szögeznem azt a tényt, hogy az angol állampolgároknak sehol sem volt olyan jó dolgot, mint Magyarországon. Meg kell látni azt a nyomoruságot, amelyben ez az ország szenved ma. Remélem, időt szakítunk magunknak arra, hogy meglátogassuk azokat a boldogtalankat, akiket a szomszéd államok üldözése ide kergettek és akik itt nélkülözéseknek vannak kitéve. Magyarország azért minden tekintetben reményteljesen nézhet a jövőbe. Azért vagyunk itt, hogy meggyőződjünk az igazságról és megtaláljuk magunk is az igazságot. Négy év mult már el a háboru óta, itt van tehát az ideje annak, hogy a világot nem lehet két részre osztani: a győzők és legyőzöttek világára. Beszéde végeztével Horthy Miklós kormányzóra ültette poharát.

Lord Newton beszéde után Horthy kormányzót a jelenlévők valamennyien felállva ünnepelték.

Ezután a magyar csoport elnöke Berzeviczy Albert a csoport nevében francia nyelven üdvözölte a külföldi vendégeket, megköszönte, hogy eleget tettek annak a felhívásnak, hogy meglátogassák fővárosunkat. Megemlékezik azokról az igazságtalanságokról, amelyekkel Magyarországot ellenségei a békeszerződésekkel sújtották. Ezután az olasz csoport-

hoz fordult és olasz nyelven üdvözölte őket. Beszéde végén az összes külföldi csoportokat élte.

Maggiorino Ferrario olasz nyelvű beszédében kifejti, hogy megértette a fájdalomnak szavát, amely kicsendült Szcitovszky és Berzeviczy beszédéből és biztosítja a magyarokat arról, hogy a fájdalomnak ez a benyomása mélyen bevésődött emlékezetébe és elviszi azt szívével és elméjével Olaszországba, ahol azt terjeszteni fogja.

Vankooten a németalföldi csoport elnöke német nyelven mondott köszönetet a magyar csoport meghívásáért.

Mac Kinley amerikai szenátor szólalt fel ezután, aki Newton lord beszédéhez fűzi szavait és kijelentette, hogy az Egyesült Államokban Magyarországgal szemben nincsen ellenséges érzület. Ezután köszönetet mondott Szcitovszkynak a fogadtatásáért.

Ezután dr Smazumi japán delegátus az Unio japán csoportja nevében mond a magyar csoportnak a meghívásért őszinte és szívélyes köszönetet. A magyar nép és Magyarország jövőjéért boldogulására ürti poharát. (Élénk tetszés és éljenzés).

Ferenbach Konstantin a német birodalmi gyűlés volt elnöke köszöntőjében kiemeli, hogy a német nép a legszívélyesebb rokonérzéssel viseltetik a nemes magyar nemzet iránt és Németországot és Magyarországot régi fegyvertársi és kulturális szálak is összekötik. Budapestre és a magyar nép felvirágozására ürti poharát.

Morlin francia szenátor az elismerés szavaival adózott az örök jog és igazság eszméi iránti érzéknek, amely Szcitovszky és Berzeviczy beszédében kifejezésre jutott. Bizának Franciaországban, amely az emberiség egyetemes érdekeiért

küzd és amellyel a civilizáció terjedéséért folytatott küzdelemben az emberi jognak és igazságnak ugyanazokat az eszméit igyekszik diadalra juttatni, amelyeknek ezen ország képviselői olyan szép szavakban adtak kifejezést. (Éljenzés és tetszés).

Czernin Ottokar gróf az osztrák csoport nevében mond köszönetet.

Rode Ove volt dán belügyminiszter a remek fogadtatásért hálaltel és meleg üdvözlést tolmácsol a hideg Észak országából.

Apponyi beszéde

Egyre hevesebben Apponyi Albert grótot kívánták eközben hallani a jelenlévők, aki végre a közöhangnak engedve fel is szólalt. Néhány szót akar csak mondani súlyos felelősségének jelzésére. Ami az uniót a maga működésének irányítása tekintetében terheli, ezekben mintegy összegezni kívánja azt, ami itt ma történt.

Minekelt az hiszi, hogy nemcsak a társaság, hanem minden jelenlévő magyar delegátus nevében adhat örömeinek kifejezést a felett, hogy itt egymásután megszólaltak olyan hatalmas képviselők, amelyekkel nemrégben még háborut viselt Magyarország, mégis mindegyiknek nyilatkozatából kitűnik, hogy azon területeken, amelyen az ő működésük kiterjed, azonos eszmék és érzések hatják őket át azokkal, amelyekkel Magyarország van eltelve: a gyűlölettel való irtózásnak és a szeretet szenvedélyének eszméje és érzése. Ezen érzéseknek ez a közös talaja, amelyből csak előny fakadhat az emberiség eszméjeiért küzdő bármilyen népre nézve.

Mélyszégyen hálával emlékezik meg Newton lord mai beszédének különösen azon részéről, amelyben a sok érdekes és kedvező tapasztalat mellett azon nem kevésbé érdekes, de sokkal szomorubb tapasztalatokra mutatott rá, amelyeket az érem másik oldala tüntet fel, nevezetesen a vagonlakók szomorú sorsára. Figyelje meg az ide gyűlekezett vendégsereg szomorú jelenségnek igazi okait s akkor rá fog jönni, hogy nem lehet rekonstruálni a világot anélkül, hogy Európát ne rekonstruálnak és nem lehet rekonstruálni Európát anélkül, hogy Középeurópa egyensúlyának és harmóniájának feltételeit ne ismernők. (Halljuk, halljuk.) Nem lehet rekonstruálni Középeurópát anélkül, hogy Európa keleti részét ne rekonstruálnánk és nem lehet Európa keleti részét feloldítani Magyarországot fellelőítés nélkül. (Élénk helyeslés és taps.)

— Emeli poharát a vendég parlamenti csoportok tszjaira, akik nem kéjutazást tenni jöttek Magyarországra, hanem azért, hogy meggyőződhesse nek, miként lehet a világ rekonstrukciójának munkájába ezen ország működését beilleszteni abban a szellemben, amelyet a történelmi utat jelző gótikus Hunyadvárnak és mezőgazdasági muzeum-

nak a munka modern tartalmának épületei egymással szemben képviselnek. (Hosszas élénk tetszés, éljenzés és taps.)

Legdr-Bjelbe (Svédország) szelímes köszöntővel a hölgyekre emeli poharát.

A társas ebéd után a külföldi vendégek egyik csoportja a Szépművészeti Múzeum magyar osztályának megtekintésére indult, míg a másik csoport, főként az amerikaiak Washington szobrához vonultak. Ezután kisebb csoportokban egymásután a szálló és borgazdasági kiállítást tekintették meg.

Belga-német tárgyalás

Berlin, szept. 2. A Hajdúföld bécsi tudósítójának telefonjelentése. Holnap érkeznek meg Berlinbe a belga képviselők, hogy a német kormánnyal tárgyaljanak a reparációs kérdések végleges megállapításának módozatairól.

A belga kormány erősen hiszi, hogy a tárgyalás eredményes lesz s ez abból is látszik, hogy a belga képviselőket már szerdára újra Brüsszelbe várják. A belga miniszterelnök több hírlapi nyilatkozatában azt a reményét fejezte ki, hogy a német kormány megadja a követelt garanciákat s így a békés megegyezést semmi sem akadályozza meg.

Drágul a szén

Budapest, szept. 2. A tüzelőszén ára tetemesen emelkedett. Így a kiskereskedésekben a szénárak a következők: Salgótarjáni 403, szolnoki 446, tatabányai 357, vörösvári 446, borsodi 305 korona. A szénkereskedők bejelentették az árvizsgáló bizottságnak, hogy télen nagy áremelkedések várhatók a szénre illetőleg.

Uj tájékoztató árak

Budapest, szept. 2. Az országos központi árvizsgáló bizottságnak a napilapokban már jelzett rendelete egyes fontosabb közszükségleti cikkek tájékoztató áráról a hivatalos lap vasárnapi számában jelenik meg. A rendelet árakat tartalmaz a piaci árúkról, (pl. burgonya 26, rózsa burgonya 30, stb.), a vendéglői ételokról (leves 10 K, főzelék feltéttel 36, fényüzési adóval 11, illetve 40 korona), a sör vendéglőben és egyéb nyilvános étkezési üzemekben az egyes osztályok szerint változó tételekkel. Kávéházi cikkekről (pl. tejes kávé 20 K, fényüzési adóval 26 K, stb.).

Árdágító ujság

Az államrendőrség makói kapitánysága a *Makói Ujság* ellen árdágításra való felbujtás címen eljárást indított. Ugyanis a pénteki hetipiacon a kofák igen magas áron adták az árut. Mikor emiatt felelősségre vonták őket, mind azzal védekezett, hogy a *Makói Ujságban* olvasott árakat kérte az árúért.

Kiderült, hogy a *Makói Ujság* a tényleges árnál jóval magasabb árakat közölt a piaci riportjában s a kofák természetesen lépést akartak tartani a „jól értesült” ujsággal. Ebben a könnyelmű és felületlen ársziszterásban és lekölzlésében a rendőrség kimerítve látta az árdágításra való felbujtás tényálladékát s ezen az alapon megindították a lap ellen az eljárást.

Felemelték a luxusadót

Pár hónap óta állandóan kísért a pénzügyminiszternek tulajdonított terv, hogy az általános forgalmi adó jellegű 3%-os kulcsát felemelik. Most, mint a *Hajdúföld* értesül, a pénzügyi kormány eljegyzte e tervének megvalósítását — egyelőre.

Ezzel szemben a *luxusadó* kulcsának felemelése már befejezett tény.

Hetekkel ezelőtt megtartott ankéton a pénzügyminiszter már ki is dolgozta a fényüzési forgalmi adó módosító rendeletét, közben azonban az árak oly rohamosan emelkedtek, hogy az egyes fényüzési cikkek megállapított értékhatárok meghaladtak lettek. Ezért a pénzügyi kor-

mány a módosító rendeletnek módosítás alá vételét határozta el és ezeket a munkálatokat már meg is kezdték.

Mint a *Hajdúföld* kitünő forrásból értesül, az új rendelet sok utasítást fog tartalmazni. Az értékhatárok nagyarányú felemelésén kívül ezután minden valószínűség szerint a termelési helyen, illetőleg a vámkezelésnél fog kelleni leróni a luxusadót. Eszerint a fogyasztó közönség közvetlenül a rendelet életbelépte után nem fog fizetni fényüzési adót. Azt már a gyáros bekalkulálja az eladási árba.

Az új rendelet október elején fog életbe lépni.

Merényletterv az ingyenes népoktatás ellen

Tandij vagy tagsági díj?

A református egyház által fenntartott elemi iskolák szemlélték a taneszközei és felszerelési tárgyai a háborús években úgy tönkrementek, hogy azokat oktatási célokra már nem lehet felhasználni. Az iskolai fali térképekről egész földrészek leoptak, a glóbuszok inkább hasznosítanak a Mars csillaghoz, mint a földhöz, mert valószínűs csatornákat alkotnak azon a repedések és folytonossági hiányok.

Az iskolaszék, hogy új taneszközök beszerzését lehetővé tegye, elhatározta, hogy tandiját fog szedni, évi 80 koronát s azt tudtul is adta a lapok útján a nagyközönségnek s a most folyó beiratásoknál be is szedte ezeket az összegeket a beiratkozó növendékektől.

A népoktatásról szóló 1908. évi törvény cikk kimondja, hogy a népoktatás ingyenes és sem tandiját, sem beiratási díjat szedni nem szabad.

Dabrecen az a dicsőség, hogy több mint félszázaddal ezelőtt az országban elsőül hozott áldozatot a népnevelés ügyének azzal, hogy mindjárt a város alatt, a legkitünőbb minőségű földjéből nagy területet hasított ki az ingyenes iskoláztatás céljára. Ennek a birtoknak a jövedelme mindig bőségesen fedezte az iskolák fenntartási költségét.

A presbyterium tegnapi gyűlésén az iskolaszék azon javaslata, hogy a szedendő tandijakból befolyó jövedelem fedezze a tanszerek pótlását, érthető ellenszenvet váltott ki a törvény szellemében gondolkodó s a népoktatás fontos ügyét szívükön hordó utódokban.

Több felszólaló a legélesebben elítélte az iskolaszék eljárását, azt egyenesen törvénytelennek minősítette s azt a kérdést vetették fel, hogy az 1000 holdas birtok haszon-

bérvédelem nem elegendő-e a szükséges kiadásokra? Hevesen elneveztek az iskoláztatás ilyen megadóztatását s kijelentették, hogy ha nincs fedezet a birtok jövedelméből, akkor adakozás vagy pótdó útján kell a szükséges összeget előteremteni, de az ingyenes népoktatás elvételét nem szabad. Kifogásolták, hogy az iskolaszék nem várta meg a presbyterium döntését és önhatalmúan rendelte el a 80 koronás díjak beszedését.

Az iskolaszék azzal védekezett, hogy a birtok jövedelme egyáltalán nem nyújt fedezetet, tehát a szükséges összeget máshonnan kellett megszerezni. Előadó kijelentette azt is, hogy a befizetett 80 korona nem tandij s nem is beiratási díj, hanem tagsági díj s csupán azok fizetik azt, akik az Iskola Egyesület kötelekbe belépni kívánnak.

Ezzel szemben *Vásáry István* rámutatott az iskolaszék helytelen eljárására, hogy ez összeget a lapokban közölt kommunikékben beiratási díjnak tüntette fel s ilyen címen is szedte be. Indítványt tett, hogy a presbyterium ne járuljon hozzá az iskolaszék javaslatához, szüntesse be azonnal a 80 koronás beszédését, utasítsa a gazdasági bizottságot, hogy a jövő presbyteriumi gyűlésen tegyen előterjesztést az iskolaszék által bemutatandó tanszerek szükségletek fedezése tárgyában s utasítsa az iskolaszéket, hogy az eddig beiratási díj címén beszédett 80 koronát szolgáltatassa vissza a szülőknek, levonásba hozván abból a kötelező 50 fillért és fakultative az Iskola Egyesület javára visszamaradó 20 koronát.

A presbyterium 21 szóval 13 ellen elfogadta az indítványt s ezzel a kínos ügy közmegelegedésre nyert megoldást.

A szülők fütik az iskolákat

A mai fainséges idők ismét kényszerűségeket eredményezhetnek az iskolákban, hasonlóan a múlt évihez. Ennek a kulturveszélynek elkerülése céljából a vallás és közoktatásügyi miniszter az állami iskoláknál ugyanazt a rendszert vezeti be, mint amelyet a magániskolák már évek óta gyakorolnak.

Mint a *Hajdúföld* értesül, a kultuszminiszter rendeletet intéz az egyes tanhatóságokhoz, amelyben az ugynevezett *fűtési bizottságok* meg-

alakításáról intézkedik. Az egyes városokban a rendelet értelmében a helyi állami iskolák egy-egy kiküldöttjéből állana a fűtési bizottság. A bizottság kötelessége lenne aztán, hogy a tanulók szüleinek az iskolák fűtéséhez szükséges tüzelőanyag hozzájárulását kivesse.

A rendelet értelmében minden tanuló illetve szülő egy 250 köbméteres tanterem fűtéséhez *szükséges napi 12 kiló szénhez, vagy fűhöz köteles vinni a megfelelő rá eső há-*

nyadot. Ha pedig a bizottság hozzájárul, pénzzel köteles megváltani. Ha a szegényebb szülők a fahozzájárulásként kivett pénzt nem tudják egyszerre kifizetni, akkor részletekben, méltányos esetekben havi törlesztés útján is fizethetnek.

Erre a lépésre a kultuszminiszter bár a békeévek során a tanítás ingyenességéért törekedett az állam, most kényszerűségből, az állampénztárak nehéz helyzetére való tekintettel határozta el magát erre az intézkedésre.

Bulgária és a kisantant

Szofia, szept. 2. (Magyar Kurir.) A bolgár lapok megemlékeznek arról a híradásról, amely a bukaresti sajtó útján terjedt el, hogy Bulgária Csehszlovákia közvetítésével a kisantantba való felvételét kérte. Ezzel a hírről kapcsolatban hivatalos bolgár körök kijelentik, hogy bár örülnek minden kísérletnek, amely a szomszéd államokhoz való közeledésre irányul és helyeslik is a kisantantnak balkáni pacifista szerepét, mégis Bulgária számára nem látják elérkezettnek az időt arra, hogy a kisantantba belépjenek.

Az osztrák kancellár Genfben

Bécs, szept. 2. Seydel birodalmi kancellár bejelentette a minisztertanácsnak, hogy a genfi osztrák követ útján azt tanácsolták neki mértékadó antantkörök, hogy a népszövetség szerdai ülésén, amikor az osztrák segélyakciót tárgyalják, a szövetségi kancellár személyesen képviselje Ausztriát. A minisztertanács erre felkérte Seydel kancellárt, hogy azonnal utazzék Genfbe. A kancellár ma este 10 órakor utnak is indult. Kíséretében van Schmieid követségi tanácsos is.

Hős diákok emléke

Némethy László legújabb művészi sikere - Október 6-án leplezik le a szobrot

A dabreceni felső kereskedelmi iskola annak idején megbízta *Némethy László* dabreceni szobrászművészt, hogy az intézet hősi halált halt tanítványai emlékére szobrot készítsen. A művész már elkészítette a művet s a szoborbizottság tegnap jegyzőkönyvileg át is vette a szobrot.

Ugy a bizottság, mint a művészszerzők a legnagyobb elismeréssel hódoltak a kitünő szobrásznak és sikerült művének.

A szobor haldokló hőst ábrázol, amint a földre bukva, szívéhez szorítja az áldott magyar zászlót, melyet sebekből borítva sem enged ki kezéből, miután száz csatán lobogtatta diadalmasan. Az élet utolsó pillanatát mutatja a szobor, az élet és halál nagy, tragikus ölekezését. Olyan sirnivalóan szép az a pár kiló anyag előtűnk, mint a végtelen magyar lélek, amelyet ábrázol. A hősi földrebukik, de megmaradt egy perenci életével még mindig oltalmazza a rábizott zászlót. A hősi meghalhat, de a zászló tovább lobog. A halott magyar jelent, a föltámadó magyar jövőt ábrázolja ez a szobor.

A bizottság tagjai őszinte elismeréssel gratuláltak a kiváló művésznek.

A szobrot október 6-án fogják leplezni gyásznapély keretében a Kereskedelmi Akadémia előcsarnokában.

Kulcsár Imre és Fia

Mindenféle katonai és egyenruházati EGYHÁZ-TÉR 4. SZ. Tud. egyetemi-, leány- és cikkét viszonteladásra is tart. Egyedüli szaküzlet. Nagytompl. jobbra. fű deak sapkagyártás.

szinre. Halassy Mariska, Erdődi Lili, Rubinyi és László fel-leptével. Este lép fel először Timár Ila a közönség dédelgetett kedvence **Bob hercegben**.

Timár Ila játsza vasárnap **Bob herceg**, hétfőn a **Lili** címszerepet. Az ország legelső primadonnája iránt óriási az érdeklődés.

Törzsbérlők bérleteiket 5 ig, új bérlők 10-ig válthatják ki.

Miss Labó litka amerikai kalandor történet 7 felvonásban ma utoljára az Apollóban.

Edzett szívek, amerikai társadalmi dráma és a **Prairók** leánya cowboy történet hétfőn az Apollo műsora.

Minden jegy elkelt tábla jelezte **Viola** az alföldi haramia óriási sikerét. Kamarazene énekkisérlettel ma utoljára az **Urániában**.

Debreceni civisek, polgárok néz-zék meg **Violát** az Urániában.

Ögye mög a fene.

SPORT

DVSC-DTE. Diószegi-uti pálya, délután fél 3 órakor bajnoki mérkőzés. A vasutasok a válogatott csapatba beállított játékosai nélkül veszik fel a küzdelmet, de győzelmük így is valószínű. Bíró Weinreb Dezső lesz.

Nyíregyházi Törökvs-DMTK. Diószegi-uti pálya, délután 4 órakor bajnoki mérkőzés. Az újdonsült elsőosztályú csapat, a nyíregyházi Törökvs első bajnoki mérkőzését élénk érdeklődés előzi meg. Erős küzdelem után a debreceniek győzelmét várják. Bíró Zempléni Gusztáv lesz.

Katonai atlétikai verseny lesz délután fél 3 óra kezdettel a nagyerdői pályán. Minden számban erős és elkeseredett küzdelem várható, mert a katonaság igen jó erőkké rendelkezik.

A válogatott csapat Miskolcon. A keleti kerület válogatott csapata ma Miskolcon játszik negyedizben az északi kerület válogatott tizenegy embereivel. A keleti válogatott a következő felállításban utazott el: Farkas (DVSC), Erdélyi (KSE), Friedl (DKASE), Urbanovics (DTE), Fehér (DTE), Sipos (DTE), Mertin (DKASE), Ókrös (DKASE), Szolárszky (DVSC), Molnár (DVSC), Polonetzky (DVSC). A kerületközi válogatott mérkőzések statisztikai képre kedvezőtlen keletre nézve. Két ízben győzött Észak 2:0 és 1:0 arányban, egyikben eldöntetlen volt az eredmény. A keleti kerület most sem indul győzelmi reményekkel, szép eredmény lesz, ha eldöntetlent ér el.

KÖZGAZDASÁG

A drágaság letörése

Legfőbb jelszava ma mindenkinek és pedig nem indokolatlanul. A fogyasztók tömegeit a háboru kezdete óta mind nagyobb s nagyobb feladatok elé állítja a megélhetésért való küzdelem. De téved, aki azt hiszi, hogy mára ez nem jelent megoldhatatlan feladatokat. Az iparos szállítók teljesítésénél, továbbá a kereskedő beszerzések eszközzésénél állandó nehézségekkel küzd. A közönség az iparos és kereskedő nehézségeit nem látja, de naponta érintkezve vele, bennük látja minden bajának okozóját. Sajnos, a hatóságok nem tekintenek a kérdés lényegére s a közönség panaszaival folytatn repülő bizottságok működésével akarnak a bajokon segíteni. Nem a tisztességes kereskedelem s a dolgozni akaró ipar oka mai nyomorúságunknak, hanem az ország megcsönkítéséből folyó bajok. A termelés megzavart menete, egyes cikkek teljes hiánya, a kedvezőtlen hitelviszonyok figyelembevétele mellett csakis egészséges pénzügyi és gazdasági politika megvalósításával, a kispár segítséggel, a kereskedő nyugodt munkaielköltésével, főként az ipari és mezőgazdasági előbbteremtés megvalósításával lehet a bajokon segíteni.

A TÖZSDE

Magyar korona: 23.

Nyitás: 24. Zárás: 23.
M. T. I. közli:
Devizaközpont hivatalos árfolyamai:
Valuták: Napoleon 7800, angol font 9275-575, léva 1180-210, dollár 2055-115,

francia frank 162-65, márka 150-70, lira 9150-450, osztrák korona 230-40, lel 1625-75, szokol 70-72, svájci frank 395-405, korona dinár 2160-2200, lengyel márka 25 fél-27 fél, hollandi forint 810-25, belga frank 155-58.

Devizák: Amsterdam 810-25, Bukarest 1625-75, Kopenhága 450 65, Krisztília 350-60, London 9275-575, Berlin 150-70, Italia 9150-9450, Páris 162-5, Prága 70-2, Stocholm 548-63, Svájc 395-405, Bécs 230-40, Szofia 1180-210, Zágráb 545-55, Newyork 2075-125, Varsó 25 és fél, Brüsszel 155-8.

A devizaközpont közli: Ezenül naponként egyszer délben vagy tájékoztató, vagy clearing árakat közöl.

Zürichi jegyzés:

	Nyitás	Zárás
Berlin	43	45
Newyork	526.-	526.-
London	2349.-	2349.-
Páris	41.15	41.25
Milánó	23.20	23.15
Prága	17.25	17.25
BUDAPEST	24	23
Zágráb	1.40	1.40
Varsó	0.65	0.65
Bécs	0.075	0.075
Osztr. bg.	0.0875	0.0875

Ériékpapír:

Magánforgalom: Rima 12400-500, Államvasut 35-6090, Salgó 3800-500.

Terménytözsde.

A koronának újabb egy ponttal csökkent zürichi jegyzésének következtében a terménytözsde irányzata a tegnaphoz képest megszilárdult. Az érdeklődés előterében a kenyérmagvak állottak. A búzát vásárolta a budapesti malomkartell, azonban a közvetítő kereskedelem is nagyobb tételeket vett fel a piacról. A rozsban is jelentős tételek kerültek eladásra. A takarmánycikkek piaca csendesebb volt a tegnaphoz képest. A forgalom megnövekedett és a takarmánycikkek ára megdrágult.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 7250-300, egyéb 7200-250, 78 kilós tiszavidéki 7350-400, egyéb 7300-350, rozs 5300-5400, tak. árpa 6300-400, sör-árpa 6700-7100, zab 6100-300, tengeri 7900-8100, repce 13500-14500, korpá 4450-550.

Vidékünkön előfordult kötések: Buza 78 kilós bud. par. 7325-50-400, 3 vagon 77 kilós ab Nyíregyháza 7200, 1 vagon 76 kilós ab Kismarja 7200, 1 vagon ab Nyíregyháza 5100, 4 vagon 75 kilós Szatmármegye 5100, bud. par. 5400, bud. par. 6400, zab 1 vagon tiszavidéki áll. 5800, 1 vagon közraktárból 6400, tengeri 80 mázsa bud. par. 8200.

Liszt és örlemények piaca.

A piac barátságos, Korpá 1 vagon bud. par. 5550, 1 vagon ab áll. 4400.
Vetőmagvak, hüvelyesek és olajmagvak piacán nem volt forgalom.

Takarmányvásár.

Réti széna I. r. 2050-400, II. r. 1125-200, III. r. 509-1400, muhar 2000-500, lucerna 2600, zabosbukkony 2400, t. zabszalma 1400, t. nád 500-820, alomszalma 1100-350, zsupszalma 1250-400, egy kéve 4-5 kg. 55-65.

Délutáni termény magán:

M. T. I. jelentése: buza 7150, rozs 5200, tak. árpa 6250, zab 5930-600.

Gyapjupiac:

A piac forgalma nagyon mérsékelt, az árak változatlanok.

Sertésjelentés:

(Déli hivatalos.) Ferencvárosi jelentés: Szabadvásári maradvány 821 sertés, 45 süldő és 25 malac, eladatott 115 sertés. Árak: zsirsertés fiatal nehéz 340-60, közép 160-300, Zártvásári maradvány 234, eladatott 14. Árak: könnyű 240-80.

Nemes gyümölcsöt termelünk! A debreceni mezőgazdasági kamara akcióit indított nemes gyümölcsstermelésünk felfokozása érdekében. A kamara az ország legkiválóbb oltványtelepéről szerez be nemes gyümölcsfa cseméket és minden haszonfészámítás nélkül adja át a gyümölcsfát telepíteni kívánó közönségnek. A rendelések a kamara hivatalában (Piac-utca 9 sz. I. emelet) eszközzendők. Vidéki érdeklődők fordulhatnak tájékoztató levélben is a kamarahoz. Különös. n fontos azonban hogy szeptember 10-ig a rendelések beadassanak, mert csak úgy biztosítható az idejében való szállítás.

A debreceni mezőgazdasági kamara tájékoztató és segítő munkássága. A kamara felhívja a kerületbeli mezőgazdasággal foglalkozó népesség, gazdák, gazdasági munkások és

gazdasági cselédek figyelmét, hogy tájékoztató hivatali működését megkezdte, mindenkinek, aki mezőgazdasági vonatkozású ügyeiben a kamarát akár személyesen, akár levélileg megkeresi ügyeinek helyes intézésére, gazdaságának helyesebb vezetésére és eredményesebbé tételére tájékoztatást, utbaigazítást és elősegítést díjtalanul nyújt. A kamara hivatala Debrecenben, Piac-utca 9. I. emeleten található.

Állatkivitel illeték nélkül. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a budapesti kiviteli vágóállat-vásárról külön engedély nélkül kivitelre bocsátható külföldi származású vágómarhák és vágójuhok után, valamint a marha közvágóhídon levágásra került külföldi származású vágómarhák és juhoknak szintén külön engedély nélkül kivitelre bocsátható husa után (az emberi táplálkozásra szolgáló zsiger kivételével) kiviteli illetéket a kivitel alkalmával nem kell fizetni.

Gazdák figyelmébe!!

Legjobbnak elismert csepeli **egyes ekék**, könnyű **keítős ekék**, **boronák**, amerikai rendszerű **lókapák**, szénagyűjtők, vetőgépek, repavágók, tengeri morzsolók, darálók

marokrakó aratógépek gépkalkatrések és minden egyéb gazdasági eszköz nagy választékban

Ráhrmer Sándornál

Debrecen, Piac-u. 43. Telefon 962.

Ugyanott **NEUSCHLOSZ-LICHTIG** Repülőgépgyár és Faipar R.-T. vezérképviselője Hajdu, Szabolcs, Szatmár és Bereg vármegyék részére.

Női kalapujdonságok

megérkeztek. — Átalakítások formálások és festések 3 nap alatt készülnek.

Kohn Helén kalapszalonzában Piac utca 79. sz.

Érett tölgyfa makkot

héjjával, azonban kupak nélkül legmagassabb árban veszünk. Beváltási hely Péterfia-utca 62. szám.

Dr REX Chemiai gyár

Dollárt, ARANY, EZÜST pénzt, mas idegen pénzt legdrágábban vessz

Simon Bankiroda DEBRECEN, Kossuth-u. 11. Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

Gebauer Károly és Tsa

Debrecen legrégibb és legerősebb temetkezési vállalata, a legjutányosabban rendez temetéseket helyben és vidéken, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Exhumál. Szállításokat eszközöl. Tisztviselőknak árengedmény. **Debrecen, Kossuth-utca 2. (Városháza épület.)** Telefon nappal: 103. Telefon éjjel: 60.

Patkányirtó szerek,

mindenféle pipereszappanok, parfümök kölniszeszkek, fogkező és hajápolószerek stb legolcsóbban beszerezhetők a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42. TELEFON 14-80

LEGSZEBBEN

fest, mos, tisztít

gouvlé, plissé, tenisz, krém és selyemruhákat

Libándy Andor

HUNGÁRIA gőzmosó helme és ruhafestő vegytisztító vállalat Debrecen, Péterfia 4.

Fogműterem Budapestről

VÁRY JÁNOS áll. vizsg. fogász néhai Dézsi Lajos fogműtermében folytatja működését

Piac-utca 79. szám.

Nehéz az élet,

jó ruhába járni gondot ad, **VÉSHEZ** olesón beszerezni tessék menni, hol **Kevésbé használt** finom férfi ruhák állandóan kaphatók.

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Darabos mész

oltott mész, cement, téglá, cserép, fedéllemez **száraz tűzifa**, porosz szén azonnali szállításra beszerezhető:

BARTHA fatelepén, Ispotály-u. 3-c. Telefon 785.

BOROS HORDÓK

Uj és használt, minden nagyságban. Szüretelő edények, ászokhordók, 30-40 hl.-sek kaphatók a

Nap-u. 4. sz. **báró Györfly** HORDÓGYÁRBAN

Sz. 159-1922. h.

Hirdetmény

Özv. Hatvani Józsefné hagyatékához tartozó, az Erzsébet-utca 46. házszám alatti épületes beltelket örökösök eladóvá tették. Feltételek hivatalos helyiségben (Piac-utca 7.) a hivatalos órák alatt tudhatók meg s ajánlatok hozzám adandók be. Debrecen, 1922 szept. 1.

Dr TÓTH ENDRE kir. közjegyző. Piac-utca 7. szám

Apró hirdetések

Ref. főgimnáziumi tanuló kettő teljes ellátásra felvétetik, lakás az iskola mellett. Cím a kiadóban.

Kifutó fiú 15-16 éves fix fizetéssel felvétetik Hadróánál, Piacz 64.

Jóírásu hadi árveleány irodába felvétetik a Hadróánál Piac 64.

Bélyeggyűjtemény és vésőtűgyár
PAULÓ Széchenyi-utca 22. Telefon 112.

Házmestert keres a Bésle-Dávid cég. Értekezni Piac 7.

Kerti lakást bérbe vennék. Akár jó lakót óhajt je'entkezzék. Piac-u. 59. szám. Kiadóhivatal.

Szolga, ki jó bizonyítványokkal és felvétetik a Kereskedelmi Csarnokban. — Jelentkezni lehet 24 között Arany János-u. 2

Vályogba való tő eket és apró szalmát keres-k. Jelenteni lehet. Vár-u. 8. alá.

Kiszolgáló kisasszony felvétetik Mntze Henrik újdonságok áruházában.

Egy kocsis fiú felvétetik. Jelentkezhetnek Vár-utca 8.

Tanulónak fizetéssel középiskolát vezetett fiú felvétetik Mntze Henrik áruházában.

Iskolai tanulók részére fogkefék, fogkefék, fésűk, piperezappanok legolcsóbban kaphatók Jóna Jóna Drogueriájában Kossuth u. 6.

Házmestert keresek, aki egy ló mellett kocsis teendőket is végez. Jelentkezhetnek: Gazdák bankja, Kossuth u.

RUN JÓZSEF kő- és műszerműves Debrecen. Széchenyi-u. 1. szám

Kifutó akár fiú, akár leány jó fizetéssel felvétetik lapunk kiadójában

Közép iskolába járó tanulókat teljes ellátásra elfogadok. Egyháztér 11 keresztépi ut. V. Sz.

Egy takarítónő a városi Zenedébe azonnal felvétetik havi 2000 K fizetéssel

Hangszerek - Zongorák - Gramofonok
Minden hangszerünkert jótállást vállalunk.

Hangszergyár
STERNBERG
BUDAPESTEN, RÁKÓCZI-UT 60 C.
számu saját palotájában.
Írja meg azonnal, hogy milyen hangszere van szüksége és mi arról díjtalanul küldünk árajánlatot, ha ezen újságra hivatkozik. Javítandó hangszereit küldje postán gyárunkba. — Jutányosan újalkítjuk, Gramofon tulajdonosoknak legújabb hanglemezekről ingyen és bérmentve küldjük műsorjegyzékünket.

Járványos száj és körmőfájás ellen bécsi

Kreolin

ismét kapható

Gyógykezeléshez Kg. 140 K
Fertőtlenítéshez Kg. 120 K

Dr REX kémiai gyár és **gyógyszerárnyagkereskedés r.-f.**
Debrecen, Városház épület.

Kiss József autó-motor és gépműhelye
Erzsébet-u. 20. Tel. 901.
Vaszerlegmunkát és bármily gazdasági gépjavitást gyorsan és pontosan végez, lokomobilokat magánjáratokat átalakít, használt gépeket vesz, gyáriag javítottat elad és becsereél.
Autogénehggesztés.

FEHERTŐI temetkezési intézete

DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM, (Saját ház)
Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91.
Végez temetéseket helyben és vidéken jutányos árban személyes felügyelet mellett.
:: Exhumál és hullaszállítás vállal! ::
Raktáron: ÉRCZ- és MŰVIRÁGKOSZORUK!

100 legszebb modell- ujdonsággal vezet a Piac-u. 9. sz.

Kalapüzem

Női és férfi kalapátformálások 8 nap alatt.

KONCZ fest és tisztít **mindennemű ruhát gyorsan és kifogástalanul**
DEBRECEN, PÉTERFIA 30. ARANY JÁNOS-UTCA 10. SZ.

KALAP

nyakkendő, fehérnemű, legolcsóbb beszerzési forrás

WERNER SÁNDOR

FERENCZ JÓZSEF-UT 72. SZ.
(Király-utcával szemben.)

Élesdi mész

darabos és oltott

ASBESTPALA

békebeli minőségben, portlandcement, kátránypapír, karcagi és szováti cserép nagyban és kicsinybeni legolcsóbb beszerzési forrása

SINGER LAJOS

Hatvan-u. 71. sz. (Kisállomásnál.)

Csapó 95. **Csapó 28.**

Sengyel **IRODA**

KELMEFESTŐ **Bejárat a kapu alatt.**

FEST mindennemű ruhákat **TISZTIT**
legolcsóbban és kifogástalanul.

Lipcsei Szőrmeház szőrmester **Uj üzlet !!**
SZÖRME MEGÓVÓ INTÉZET.
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat
Szőrme festést és kikészítést
Special rókafehérítést.

DIÓSZEGI-UTCA és NYIL-UTCA SAROK.
MINDENFÉLE NYERS BŐRÖK BEVÁLTÓHELYE

A Bauer-telep Malvin-utca 5. számú ház, amelyben 3 szobás lakás és melléképület és jóvízü kut is van, eladó. Van még 200 □-öl földkonnyakertészetre különösen alkalmas. Értekezhetni lehet Nagy Emil úrnál Rakovszky-u. 13. Telefon 13-16.

Meggyőződhet arról minden **BUTORI** vásárló, hogy **butorait**, melyek saját gyáramban készülnek a legolcsóbb **gyári áron beszerezhetik**

Jancsó Testvérek

műbutorasztalosárúk és fakoporsók gyára Debrecen. Gyártelep: Bárczi-utca 3. sz. TELEFON 10-35.
Butorraktára Csapó-u. 17. színházi átjár.
Megrendelésre fakoporsókat a legolcsóbban szállítjuk. — Árjegyzék ingyen.

Szirek András
elsőrendű úri- és egyenruha szabósága
Divatos angol szövegek állandó raktára.
Szent Anna-ut 1. Telefon 508. 9997-1922. áü.

Árverési hirdetmény

A Mamuzits kiskorúak és társai tulajdonát képező Sestakert Andrassy ut 19. sz. a. 567-90 □-öl területű szőlő a rajta levő épülettel, évi függő terméssel és felszerelésekkel együtt Debreczen sz. kir. város Árvaszékének Csapó-u. 19. szám alatt levő hivatalos helyiségében (Kovács Kálmán árvaszéki ülnöknel) az 1922. szeptember hó 4. napjának d. e. 10 órára kitűzött árverésén a legtöbbet ígérőnek eladatik. A kiállítási ár 900 000 korona. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a most megjelölt helyen megtekinthetők.
Kelt Debreczen sz. kir. város árvaszékének 1922. évi augusztus hó 26 án tartott üléséből.

ÁRVASZÉKI ELNÖK.

Gallérok és fehérneműek
mosását készíti
PALOTAY gőzmosoda
Egyháztér 5. sz.
Fest és vegyileg tisztít
Wacha Dezső. Egyháztér 5.

Szobafestést,
mázolást, frontmeszelést és butorfényezésést legizlésebben és legjutányosabban készít

Kolozsvári István,
RAKÓCZI-UTCA 27. SZÁM. —

Dollárt, Leit
és mindenféle idegen pénzt a legdrágábban vesz

Kaczander bankiroda
Hunyadi-u. 12. Telefon 7-54.

Hivjon meg
ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte

Kramer

Simonffy utca 17.